

gebed voor hen, die den verantwoordelijken post zich toegewezen zagen van den opbouw eener christelijke wijsbegeerte.

Wat ons ernstig bedroeven moet, is wel dit: Dat in de Nederlandsche Hervormde Kerk ten gevolge van de geweldige vlucht, welke het barthianisme daar neemt, men al meer antithetisch zich verhoudt tegenover deze „heilige traditie"; en dat, terwijl in vorige jaren onze broeders en zusters in de Hervormde Kerk meerendeels enkel in de leer der kerk van ons verschilden, in dezen tegenwoordigen tijd zich een zwenking voltrekt onder de leidende geesten aldaar, welke onheilspellend mag heeten, en welke, tenzij God het genadig verhoedt, er op uitloopt, dat wij al verder en verder uit elkaar zullen gaan, en de kansen tot hereniging van allen, die den naam van Christus liefhebben, zienderoogen verminderen. Gelukkig ook daar zijn er nog, die een open oog hebben voor dit dreigend gevaar. God geve hun maar veel getrouwheid, en Hij geve ons, dat wij met hen in hun ongelijken strijd meeleven en meebidden: immers de eenige weg om tot ware oecumenische eenheid te komen van allen, die geleerd hebben hun knieën te buigen voor den God des Woords, hun handen eerbiedig af te houden van Zijn Heilige Schrift, en hun verstand gevangen te leggen onder de waarheid Gods, waarnaar wij niets profaan mogen achten van wat tot Gods goede schepping behoort, en niets mogen prijsgeven aan het rijk der duisternis, waar immers zelfs op de bellen der paarden de heiligheid des HEEREN geschreven dient te staan, en Zijn Verbond heel de schepping en heel het scheppingsleven in z'n breedte en diepte omvat.

K. S.

Uit de Oude Doos.

't Is ook zeer interessant, eens na te gaan, welke inkomsten de schoolmeester-koster-kloklouder-graafmaket enz. in Ede genoot. De gegevens hieromtrent, die nu volgen, zijn van wat oudere datum, n.l. van het jaar 1705. Het is een opgave van de hand van Hermanus Holtrop, die koster was van 1677-1710 (dus voorganger van den reeds eerder genoemden Bernardus Kerkhoff). Holtrop had toen dus reeds 29 dienstjaren in Ede.

Hij ontving dan jaarlijks:

Aan rogge uit Wekerum	5 mud, 2 schepel, 1 spint.
" " " Doesburg	2 " 2 " 1½ "
" " " Velthuyzen	3 " 2 " 0 "
" " " Manen	2 " 2 " 3 "
" " " Ede	2 " 1 " 0 "
" " " Ginkel	2 " 2 " 0 "

'tsamen 19 " 0 " 1½ "

Uit Lunteren 7 mud, 1 schepel, 0 spint.

" Valk 1 " 3 " 0 "

'tsamen 9 mud.

In geld:

Ede	9 gld., 10 stuiver.
Lunteren	7 " 4 "
Weekrum	2 " 10 "
Valk	6 " 10 "
Lunteren nog 3 "	

'tsamen 28 " 14 "

Nog komt de custos toe uit 'tbroeck 15¼ p. boter. Nog laat de custos alle paessen de eyeren over de respectieve buyten halen.

Nog heeft de custos alle jaar tot brand nodig: Een dagwerk harde Turf en vermits 'tveen van de kerk uitgegraven is, so kopen de kerkmeesteren jaarlyx den Turf, het dagwerk op Twintig gulden gerekend en daarvoor koopende.

Nog komen de custos de Duyven aan de kerk toe, volgens de oude cedullen op ses gulden.

Nog komt de custos van 'toverluyden en groeven maken van de Dooden die op de haer gedragen worden in de kerk 2 schepels en op het kerkhof 1 schepel.

En die nog niet op de haer gedragen worden:

in de kerk 1 schepel

en op het kerkhof 2 spint.

En voor 'topenen en digt maken van 'tgrift in de kerk, daarvan komt de Doodgraver apart.

Van yder scholler, die niet schryft komt voor 't leeren 's maands 4 stuyvers;

en voor degeen die schryven 5 stuyvers.

Edog die van de Diaconie bestaat (= uitbestede) worden en leven, moeten voor niet geleert worden.

Nog so Defereeren de Heeren Boschmalen van 't Ede-sche Bosch het boschschrijversamt aan den tijtlijken custos en schoolm. alhier. Immers heb ik en mijn voorzaten aan haer WelGeb. daarmede begunstigt geweest, dog staende aan haer WelGeb., moet daarom hij haer besolliciteert en van haer geobtineert worden, zijnde daarvan het Jaarlijxe Tractement elf gld segge 11 gld.

Nog komt de custos het Gras van 't kerkhof toe.

Nog komt de custos toe en haelt samen een gerven van de Erven van Ginkel, Kreel en Hindecamp yder een halve vim rog uyt of van 't Land.

Van de Weert, Evert Huyberts, nu Wouter Derx een halve vim.

Jan Teunis Brouwers Erven, daar nu Aert Phillips woont een halve vim.

't Creel daar nu Aris Janszen woont, een halve vim.

Op den Hindecamp daar nu Jan Maesen woont een halve vim.

Te samen 2½ vim.

H. C. F. in „De Sch. m. d. B.“.

BOEKBESPREKING

M. J. Koenen—J. Endepols, Verklarend Handwoordenboek der Nederlandse Taal (tevens vreemde-woordentolk), 19e druk.

J. B. Wolters' U.M. — Groningen.

De negentiende druk!

Maar in die vreesselijke spelling, die ons opgedrongen is en waar we, nu we kinderen hebben, mee „zitten“; — anders trokken zich er niet velen iets van aan.

Koenen, de vertrouwde uit mijn gymnasietijd, is nu Koenen—Endepols geworden. En de visch is vis geworden. Maar 't boek zelf heeft zijn degelijkheid behouden. Of 't altijd in orde is, als 't met vreemde woorden voor den dag komt? Ik lees: Ky'rië Ele'ison, en word dus op dat punt wat wantrouwig. En of in parafraze „phrase = taal“ is, betwijfel ik ook; evenals, of paradox van parn + doxe = meening komt. Maar waarom nog meer te vitten? Het geheel is voornamelijk werk, zeer gemakkelijk in 't gebruik, en van opvallende degelijkheid. Bovendien ontvangt men vijf toegiften: niet alleen de spellingregels van 29 Dec. '36 (men moet de feiten nu eenmaal kennen), maar ook: uitspraak van engelsche titelwoorden, oost-indische woorden, titulatuur, aardrijkskundige namen en hun geslacht, — de Jordaan heet hier nog altijd mannelijk, de IJssel ook.

Mijn groot respect voor dezen zwaren arbeid. Ik herinner me een vers, in verscheidene lexica kan men 't trouwens opgenomen vinden, waarin bezwoeren wordt, dat 't maken van woordenboeken nog erger is, dan, laat ons een anachronisme gebruiken, een concentratiekamp. Ik ben genesteld, het element van waarheid daarin toe te stemmen. Te meer daarom bijzonder respect voor dat soliede werk.

K. S.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Toezetel te:

Wanswerd: W. J. van Otterlo te Oosterend (Fr.) en D. A. Zijlstra te Nieuw-Beets.

Beroepen te:

Lecwarden (vac. Dr. W. A. van Es), A. W. Wymenga te Uithuizen (Gr.).

Wanswerd: D. A. Zijlstra te Nieuw-Beets.

Aangenomen naar:

Harmelen: Cand. C. H. Appelo, hulppred. te Montfoort. Wieringerwerf: Cand. H. v. Twillert, thans hulppred. aldaar.

Benoemd tot Hulpprediker te:

Dedemsvaart: Cand. A. G. Honig Jr. te Kampen (aangen.).

Papendrecht: Cand. C. van Breugel te Nieuwendijk (N.-Br.).

Emeritaat De S. Dwarshuis.

De Classis Ommen der Geref. Kerken heeft aan De S. Dwarshuis te Avereest op zijn verzoek eervol emeritaat verleend tegen 1 Juni a.s.

Cand. B. J. A. Streefkerk.

Het adres van cand. B. J. A. Streefkerk, hulpprediker te Zutphen, is na 1 Februari: Hazekamp 2, Zutphen. De gelegenheid blijft, dat hij des Zondags de kerken dient en guarne zal hij een eventueel heroep in overweging nemen. Telefoon: Zutphen no. 626.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Giessendam: M. Heikoop te Utrecht.

Vlaardingen: J. v. d. Berg te Krabbendijke.

Aangenomen naar:

Yerseke: A. v. Stuyvenberg te Benthuisen.

Bedankt voor:

Genemuiden: M. Hofman te Moercapele.

Ternuzen en voor Borsselo: A. v. Stuyvenberg te Benthuisen.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Rottevalle: Cand. P. Miedema, hulppred. te Joure.

Alkmaar (vac. C. v. Dop): J. D. Kleyna te Oud-Beijerland.

Aangenomen naar:

Metslawier: Cand. R. F. Westra te Leeuwarden.

Bedankt voor:

Jorwerd en voor Schiermonnikoog: Cand. E. F. Westra te Leeuwarden.

Rhenen: J. J. Poldervaart te Vriezenveen.

Intrede te:

Aalst: G. P. Klijn, Tekst: Luc. 10:2.

Elim: Cand. J. C. van Eizenga, Tekst: 1 Kon. 14:23b.

Sneek: J. N. de Ruiter, Tekst: Luc. 9:13.

Afscheid van:

Aalsum: J. N. de Ruiter, Tekst: Marc. 8:8 en 9.

Cubaard: A. A. van Ruler, Tekst: Luc. 5:8.

Dordrecht: A. J. W. van Ingen, Tekst: Luc. 24:29.

Engwierum: J. P. Honnel, Tekst: Joh. 10:11.

Kortenhof: C. H. de Loos, Tekst: Gal. 1:11.

Rozenburg: W. E. M. Hoeksema, Tekst: Handel. 27:44b.

West-Terschelling: G. P. Klijn, Tekst: Joh. 15:1 en 5.

Wiel: A. P. Mijnsard, Tekst: Ef. 3:16 en 17a.

Overleden:

B. J. van Heijningen, emer.-pred. van Bussum, 80 jaar.

A. J. Splinter, pred. te Oldemark, 52 jaar.

J. Beers, pred. te Vlijmen en Hedikhuisen, 52 jaar.

De pers over:

VAN SOUVEREINE LIEFDE

door ds. E. TH. VAN DEN BORN

J. Nauta in „De School met den Bijbel“:

„... Als men maar niet denkt aan de alledaagse betekenis, die het woord „overdenking“ bij velen heeft. Immers, ze zijn ganz anders dan zovele reeds vroeger verhandene voortgevochten. Er zijn juweeltjes bij, die men leest en herleest en die men zwoegend verwerkt. Zo'n boek legt men op zijn kamer, om voortdurend bij de hand te hebben, om er zich door te laten sterken en troosten...“

„De Amsterdammer“:

„Er is tegenwoordig niet zoveel belangstelling meer voor meditaties. Maar deze bundel mag er wesen. In verschillende van deze overdenkingen zit meer dan in 'n heele preë. Wat een diepe gedachte zit er b.v. in de laatste meditatie, als de schrijver uiteenzet, dat God zich niet voor ons verbergt, maar dat Hij Zijn systeem voor ons verborgen heeft...“

De Vogel van Amstelveen in „Pro Ecclesia“:

„Wie deze overdenkingen leest, zal zoo geboeid worden, dat hij moeilijk met de lectuur ophoudt... De schrijver heeft van den Heere de gave ontvangen om in weinig woorden veel te zeggen en door die weinige woorden anderen tot nadenken te zetten...“

Het werkje is uitgegeven in een fijn artistieke band van blank marocco met cellophaan omslag. Een juweeltje onder de uitgaven!

Prijs f1.40. Verkrijgbaar bij den boekhandel of rechtstreeks te bestellen op postrek. no. 36000 van de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES

Lezers van „De Reformatie“! Wekt uw kennis op proefnummers van ons Blad aan te vragen. Zeer velen doen dit reeds! U ook?

Willem de Zwijger-stichting

beoogt verdieping en versterking der reformatische beginselen in ons volksleven, handhaving en verdediging van het Protestantische karakter van ons volk. Vraagt gratis brochure. Postbus 165, 't-Gravenhage. Bijdrage te storten Giro 332347.

CATECHISMUS-BIJLAGE

LEZERS,

Uw hand er voor ontvangen?

Dan ook binden. Stel niet uit, doch doe het direct door toezending aan onderstaand adres, en storting van f1.— op Giro no. 376562 ten name van

A. VAN GENT,

Lijnstraat 38 - Maassluis.

Prima afwerking.

Franco terugzending.

HILVERSUM

Rookt U een fijne Signar?

Of preferert U een pijp?

Dan kunt U terecht bij

Sigarenmagazijn

„The Oldsmoker“

Kerkstraat 8 - Hilversum.

„De Reformatie“ is door zijn

grote oplage HET blad voor

FAMILIE-ADVERTENTIËN.

Onze Geref. kringen ge-

lieven daarmede te rekenen.

VOOR DE JONGELINGSVERENIGING

Het Vereenigingsleven

in de 50e eeuw

tweede druk

SAKENSpraak voor 12 FEBR.

Prijs f0.30 - per 12 exx. f3.—

Verkrijgbaar bij den boek-

handel en bij de uitgevers

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes

Chr. Muziektijdschrift

„DE HARP“

met

maandelijksche

Muziek bijlage

f1.50 per jaar

onder red. van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abon-

nement en U zult algeheel

verdoening smaken.

Administratie-Adres:

te HELMERSSTRAAT 94

AMSTERDAM (W.)

Hebt ge er al om gedacht.....

het Kerkelijk Jaarboek ten dienste van

de Gereformeerde Kerken te bestellen?

Het geeft U nauwkeurig antwoord op alle

vragen betreffende cijfers en feiten ons

kerkelijke leven betreffende. Bevat bovendien

een breedvoerig jaaroverzicht over

1939 van Prof. Dr. K. Schilder.

Prijs f1.—, f1.25 gecart.

Bestel het bij Uw boekhandel of recht-

streeks op postrek. 36000 van de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. — GOES

ZOEKERS NAAR WIJSHEID door S. VISSER

Onderwijzers, jeugdleiders, werkers in ons vereenigingsleven, zij allen moeten iets weten van den oorsprong van politieke, sociale en ethische stroomingen en hebben dus behoefte aan eenige wijsgeerige scholing. Dit populair handboek voorziet daarin. Op oriënteerende, duidelijke en overzichtelijke wijze, behandelt het de wijsbegeerte van de oudheid tot heden.

272 pagina's, gebonden in fraaien band met goud stempel. Prijs: geb. f3.50, ingen. f2.75.

Verkrijgbaar bij den boekhandel of rechtstreeks te bestellen op postrekening 36000 van de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES